

igjennem, men at det derimod var Repræsentanternes Mening, der blev den herskende; thi det var Stænderne, som derved vakte Folket og holdt det vaagent for disse farlige Bevægelser, og da omsider i 1848 Frugterne traadte frem af den svage, af den villieløse Regjerings Politik, vidste det derfor hurtigt at fatte sig; de kom det ikke uventet, traf det ikke uforberedt, og det var derfor istand til at hde Regjeringen den stærke Bistand, hvortil den i højeste Grad trængte.

Dette var i Provindstaaendernes Tid, under Absolutismen, og jeg er overbevist om, at Erindringen herom staaer for den høitagtede Indenrigsminister ligesaa levende og ligesaa tilfredsstillende som for mig. Naar jeg nu i Rigsdagens Tid, under den konstitutionelle Periode, seer en lignende Scene gjentage sig, da tilstaaer jeg, at den kommer mig noget uventet; thi, hvor stærkt end Rigsdagens Myndighed er bleven begrænset siden 1855, gaaer den dog langt videre end den, der var indrømmet Provindstaaenderne, og hvor truende og alvorlige Forholdene end dengang vare, ere de dog nu langt mere truende og alvorlige. Men den kommer mig ogsaa uventet, naar jeg sammenholder de Grundtræk, der her ere givne til en Adresse, med Regjeringens Politik, med den Politik, som Regjeringen ved mange offentlige Veiligheder har vedkjendt sig; thi disse Grundtræk gaae i den samme Tankegang, hvori denne Politik bevæger sig, og det forekommer mig derfor, at Regjeringen maatte i høj Grad ønske at modtage et Udtryk af Folketsstemningen igjennem Folkerepresentationen. Efter de Erfaringer, vi i den senere Tid have gjort om Danmarks politiske Stilling, var det meget naturligt, om der hos Regjeringen kunde opstaae en Tvivl om, hvorvidt ogsaa Folket var saaledes stemt, at det vilde hde den en alvorlig Understøttelse til at haandhæve det Rej, den Afvisning, hvormed den maa ønske at optræde mod nærgaaende og paatrængende Forbringere. En saadan Udtalelse mener jeg maatte være Regjeringen velkommen, og det er netop en saadan, hvorpaa denne Adresse gaaer ud, at nemlig Regjeringen, ved med Bestemthed og Resolutthed at følge den angivne Politik, vil kunne gjøre Regning paa Folkets kraf-

tige Bistand. Allermindst har jeg kunnet vente, at man vilde henvise til det Exempel, der derved vilde blive givet Forsamlingerne i Slesvig og i Holsteen, thi i saa Henseende have vi dog en saa lang Erfaring for os, en saa lang Historie, at det vel maa kunne virke belærende paa os; vi vide, at enhver Tilbageholdenhed, enhver Eftergivenhed fra dansk Side har kun bragt disse Forsamlinger til at gaae videre og videre i deres Forbringere, at enhver Selvbegrænsning fra dansk Side har bragt dem til at gaae ud over alle Grændser. Altsaa denne Frygt for, at vi skulde give disse Forsamlinger et farligt Exempel, kunne vi ganske rolig styde tilbage.

Personligt skal jeg endnu kun bemærke, at jeg har meent at styrke Regjeringen ved at støtte den Politik, hvori den alene kan søge sin Styrke; men jeg vil dertil ogsaa sige dette, at jeg ikke veed, hvorledes en Folkerepresentation skulde betragte sig selv, hvorledes den skulde kunne vente at blive betragtet af Folket, dersom den opløste sig, dersom Enhver vendte tilbage til sin Hjemstavn, uden at have bragt de Beskyringer til Orde, der trykke saa tungt paa hver Mand's Sind i Landet. Naar den høitærede Minister har reist Indvendinger imod forffjellige enkelte Udtryk i Forslaget, da er dette jo Noget, som vil komme under Forhandling i Udvalget; men at den høitærede Ministers Indvendinger iøvrigt skulde have anden Virkning paa det ærede Thing end den, som den kongelige Kommissarii Indvendinger havde for 20 Aar siden paa Forsamlingerne i Roskilde og Viborg, kan jeg ikke overtale mig til at troe.

Andrø: Det forekommer mig, at hvad der af den ærede Indenrigsminister blev anført i den første Deel af hans Foredrag maatte i og for sig være aldeles tilstrækkeligt og afgjørende med Hensyn til denne Sags Behandling, og jeg skal derfor ikke komme tilbage derpaa. For mig staaer det ogsaa aldeles utvivlsomt og klart, at det er et Overgreb, som vil blive begaaet, hvis denne Forsamling uden nogenformelst lovlig Bemhødigelse vilde tiltage sig at udtale en Dom ikke alene om Rigets almindelige Politik, men ogsaa om den Form, hvori de